

Embracing Holiness

Parasha Emor

לע"נ א"מ חנה בת אברהם דוד הכ"מ

1
23 ¹ God spoke to Moses, telling him to ² speak to the Israelites and say to them:

There are special times that you must celebrate as sacred holidays to God. The following are My special times:

³ You may do work during the six weekdays, but Saturday⁴ is a Sabbath of Sabbaths. It is a sacred holiday to God, when you shall do no work.⁵ Wherever you may live, it is God's Sabbath.

[77. Passover]

⁴ These are God's festivals that you must celebrate as sacred holidays at their appropriate times:

⁵ The afternoon of the 14th day of the first month* is [the time that you must sacrifice] God's Passover offering.

⁶ Then, on the 15th of that month, it is God's festival of matzahs, when you eat matzahs for seven days. ⁷ The first day shall be a sacred holiday to you, when you may not do any service work.⁸

⁸ You shall then bring sacrifices to God for seven days.⁹ The seventh day is a sacred holiday when you may not do any service work.

2

Rashi:

3. **ששת ימים – FOR A SIX-DAY PERIOD.** מה ענין שבת אצל מועדות – Why is the subject of Shabbos put here next to the subject of the festivals?⁶ ללמדך – To teach you שכל המחלל את המועדות – that whoever desecrates the festivals מעלין עליו – is considered באלו חלל את השבתות – as if he desecrated the Shabbos days, וכל המקום את המועדות – and whoever upholds the festivals מעלין עליו – is considered באלו קים את השבתות – as if he upheld the Shabbos days.¹

3

6. We cannot say that Shabbos falls within the category of festivals, for the verse says of them, "that you are to designate as callings of holiness," which implies that they are fixed by man. This holds true of the festivals, for they are set in terms of the day of the month, which depends upon the court's declaration of the New Moon. Shabbos, on the other hand, is in no sense "designated" by man, for it is set in terms of the day of the week, the immutable cycle of which was put into effect at the time of Creation, and in which man has no say (*Nachalas Yaakov*). Furthermore, verses 37-38 below ("these are the appointed festivals ... aside from HASHEM's Sabbaths ...") treat Shabbos as being outside of the category of "appointed festivals."

4

Wellspring of Torah

This weekly portion discusses the holidays. Why, then, does it interrupt the discussion with a statement about the six days of the week and the Sabbath?

The Gaon of Vilna explains that the "six days" may be construed to mean not the six days of the week but the six Festivals of the Jewish year on which, according to the Law, work connected with the preparation of food is permitted; namely, the first and last days of Passover, Shavuot, Rosh Ha-Shana and the first and last days of Succoth (according to Biblical law, only one day each).

Accordingly, Verse 3: "Six days shall work be done ..." fits into the portion as a general statement concerning the holidays which are treated in greater detail in the verses that follow. "Six days shall work be done: there are six holidays on which all work connected with the preparation of food may be done, but on the Seventh Day is a Sabbath of Sabbaths: the seventh holiday is Yom Kippur, the Day of Atonement, the 'Sabbath of Sabbaths' on which work connected with the preparation of food is forbidden."

—Shem MiShimon, attributed to the Gaon of Vilna

5
Night of Watching - R. Karadsky

Having established this, it remains for us simply to formulate the basic theme which is stressed over and over again in all the festivals. A nation whose economy is founded primarily, if not exclusively, upon agriculture is directed to recognize that despite man's genius and despite his effort and toil and technical advance in agriculture, it is the will of G-d that is finally responsible for the produce of the earth. The omer on Passover, the special offering of two loaves for Shavuot, and the "four species" of Succoth all seem to say the very same thing. The produce of the earth in its raw form, the manufactured bread which man develops through his own skill, the amassing of grain for the winter — all this is the blessing of G-d, and comes to us through His beneficence. We celebrate the festivals to express this basic idea. And this is a notion that can so easily be overlooked, precisely because of man's total involvement in this work. It must therefore be stressed over and over again and particularly at each season which affects this cycle in nature.

For more than anything else, the Sabbath says that G-d created the world and that all the laws of nature are finally dependent upon G-d and His will. Food comes from the physical or chemical interaction of heaven and earth. It can also come in the absence of all this. It therefore appears quite understandable that before enumerating the various festivals which represent the celebration of the seasonal cycle and which express the idea that all this is the will of G-d, to whom we give thanks

for the produce and the bounty of the earth, the Torah should once again set down the source of this whole notion — the Sabbath day. Accepting the Sabbath is a prerequisite which makes all the festivals meaningful. At the head of the seasonal cycle of festivals stands the Sabbath, which by virtue of its message transcends all seasons and all natural cycles.

8

ובתחלת פ' המועדים פתח בפרשת
שבת, ושבת היא נאמנה הקדמה להמועדים
כמו שאומרים בנוסח הקידוש "מחלה
למקראי קודש", וכמו דאיתא במילתא
לפי בשלח "אם תזכו לשמור את השבת
עמיד הקב"ה לתת לכם ג' מועדות, פסח
ועצרת וסוכות", היינו דשבת היא קדושה
הכוללת בתוכה את קדושת המועדים,
והארכנו לבאר זה באו"ג לפי בשלח, ע"ש
אות ה'.

וקדושה השניה נקדר הפרשה היא
קדושת הזמנים ("שנה"). במד"ר (דברים
3 - יד) "אשר לו אלקים קרובים אליו",
אמר ר' יוחנן כשמתכנסים מלאכי השרת
לפני הקב"ה לומר אימתי ר"ה ואימתי יום
הכיפורים הקב"ה אומר להם וכו' נלך אלל
ב"ד של מטה, מנין דכתיב "קרובים אליו"
וכו' אלקים וכל פמליא שלו וכו', עד שלא
נעשים אומה שלי - "מועדי ה'", מכאן
ואילן "אשר תקראו אחס", ע"כ דברי
המדרש. הרי דקדושת הזמנים תלוי היא
בקדושת ישראל, וכמו שביארו בגמ'
(ברכות מט.) את קיום הברכה "מקדש
ישראל והזמנים" - "ישראל דקדשינהו
לזמנים", ולכן נקראו המועדים "מקראי
קודש", וכמו ששמע מדברי המדרש
שכלל ישראל קורא להקדושה שבתא, וכן
איתא בחו"כ (ט - ז) "אשר תקראו
אותם" קראתם אחס - מועדי, ואם לאו
אינם מועדי.

7 סדר הפרשה הוא המשך ענינים של
קדושת ישראל בנתיבות שונות, וי"ל שהן
ג' בתיבות ע' ש' נ' (עולם שנה נפש).
בתחלת הפרשה מדבר בקדושת ה"נפש",
ואף דעיקר הפרשה הוא אודות קדושת
הכהנים, אבל עיקר ויסוד הקדושה הוא
בנפש ישראל דכתיב "וקדשתו" (כא -
ח), שהציווי הוא לכל ישראל לקדש את
הכהן, כי קדושת הכהונה תלוי היא
בקדושת ישראל, וכן קדושת כהן גדול בזה
מקדושת הכהונה בש"ג "והכהן הגדול
מאחיו" (כא - י), ודרשינן (יומא יח.)
גדלו משל אחיו, ולהלן בפרשה כתיב
"ויקדשתי בתוך בני ישראל" (כז - לב),
וכבר כתבנו למעלה שהמזוה של קידוש ה'
מגלה לנו עד היכן היא קדושת ישראל,
ולכן יש ביכולת נפש הישראל לקדש את
שמו יתב"י.

9 The Way of Prayer - R. Munk

The intermediate *Berachab*, which begins with אר"א, contains only a general prayer that we may attain the spiritual gifts inherent in the observance of the Sabbath. In addition to this blessing, the specific significance of the Sabbath or Festival, as well as the various ordinances applicable to the Sabbath itself, are summarized in each of the four *Tefillot* of the Sabbath in the form of a brief preamble in order to bring them to the mind of the worshipper. In the מעריב service with which we usher the Sabbath into our midst, אתה קדשת, ויכלו, the proclamation instituting the Sabbath to which אתה קדשת refers, serve to express the sacred meaning and purpose of the day. Thus the original introduction of the Sabbath into Creation is recalled. For "he who recites ויכלו in his prayers at the beginning of the Sabbath is regarded by G-d as a co-worker in His work of Creation" (*Sabbath* 119b). The works called into life during the first six days of Creation were completed the moment they came into being. Not so the gift given us on the Seventh Day of Creation. For the Sabbath, that spiritual memorial to G-d's Creation and sovereignty, does not truly exist until it has penetrated the mind and spirit of man and has been accepted by both. Forgotten and neglected by the spirit of man, the Sabbath is as good as non-existent. Thus the solemn recital, at the beginning of every Sabbath, of the Divine document that originally instituted the Day of Rest represents an act of participation in the establishment of the Sabbath on earth, שותפות להקב"ה במעשה בראשית.

Thus, "the Sabbath as a memorial to Creation" is the theme that underlies the entire *Tefillab* of Friday night. The *Tefillab* of the Sabbath Morning Service, on the other hand, with its intermediate *Berachab*, ושמו בני ישראל וכו' and ישמח משה, referring to the Giving of the Law, is dedicated to "the Sabbath as revealed in G-d's Law" (see Notes to Morning *Tefillab*). Finally, the *Tefillab* that is recited during the Minchah service on the Sabbath looks to that future Sabbath when G-d will be One and His Name One. (*Tur* in the name of Rabbi Kalonymos.) The relationship of these three aspects of the Sabbath to one another is illustrated as follows by our sages in the Midrash: When the Lord first introduced the Sabbath into Creation, the Sabbath complained to Him as follows, "O Lord," said the Sabbath, "to every other day of the week Thou hast given a mate. The work of the First Day of Creation is sustained and completed by that of the Second Day; the work of the Third Day by that of the Fourth, and the work of the Fifth by that of the Sixth, but Thou hast left me, the Seventh Day of Creation, without a mate". And the Lord replied, "I have yet

another work to create — the people of Israel. And Israel, the eighth work of My Creation, shall be thy betrothed, ישראל יהא. "בן זיוגך". Therefore, when G-d revealed His Law on Mount Sinai He said to the people of Israel, "Behold, the Sabbath stands there forsaken and forgotten; therefore be you the ones to remember her and to sanctify her even as a bridegroom hallows his bride unto himself". (*Gen. Rabbah* chap. 11) Thus, on Mount Sinai, the Sabbath of Creation was wedded to the people of Israel and thereby became the Sabbath of Israel, so to remain until it would become the Universal Sabbath on that day when the Lord will be One and His Name One.

This threefold purpose of the Sabbath is the origin of the custom that is mentioned in מג"א, §268:3. According to this custom, when the portion beginning with אר"א is recited on Friday night reference is made to the Sabbath by a feminine form: וינחהו ביה. But when that same prayer is said during Sabbath morning services, the masculine form וינחהו בו is employed. Finally, when this prayer recurs in the Minchah service, the plural form is used: וינחהו בהם.

This practice is explained as follows: The "Sabbath of Creation" which we celebrate on Friday evening is still "female", as it were, incomplete, since its true purpose is still unfulfilled. "She" is therefore condemned to remain in a passive state until, by virtue of "The Sabbath of Revelation" to which the Sabbath Morning Service is dedicated, "she" becomes betrothed to Israel, who weds the Sabbath Bride, thus activating the ideals which the Sabbath embodies and making the Sabbath fruitful for both Israel and mankind. Then, at last, the *Mincha* service marks the intimate union of Israel with the Sabbath, a bond which will eventually serve to bring about that long-awaited time שכלו שבת "which will be all Sabbath", when Israel will be able to enjoy every single day as one of rest and peace. Therefore, when that passage is read once again during the *Mincha* service, the Sabbath is given a plural form בם since, when that glorious era of the future will dawn, the number of Sabbath days to be enjoyed by Israel will be identical with that of the "multitude" of all the days of life.

* By virtue of this cycle as represented by its three principal prayer services, the Sabbath reflects the world as seen by Judaism, an orderly sequence of past, present and future; first the Creation of the World, then Divine Revelation, and finally the Redemption of all mankind.

Living Inspired - R. Taty

14

Let us return to that moment of midnight in Egypt. The problem with more time in Egypt would not have been the contaminating effects of Egyptian impurity; that danger had long since ceased. No, the problem with more time in Egypt would have been more time itself! Let us strive to understand. The redemption had to occur *k'herafayin*, in the blink of an eye because that alacrity is necessary for an event to remain spiritual. Had we left Egypt slowly, naturally, in a relaxed fashion, we would have been a natural people! The Jewish nation was being born then; the moment of birth had to be transcendent because "Everything goes after the beginning", we became and remain a spiritual people because our beginning was spiritual. Our moment of formation occupied the absolute minimum of time, and since then we have lived on the edge of the physical universe, at that edge which interfaces with the transcendent, the Divine. The terrible danger of more time in Egypt would have been the time itself; that is the impurity which is meant here, the impurity of a nation destined for spirituality becoming merely physical, merely natural.

15

And that is the secret of Pesach — riding the wave of minimum time. Overriding time. We left Egypt too fast for the natural to take effect. Too fast to be in danger of becoming slowed by friction with the natural world. Too fast to be slowed into the material and the finite. Too fast for dough to rise, for the food which sustains our lives to expand into the swollen, bloated dimension.

A people only just within the physical, sustained by a food which is only just the sum of its ingredients.

If we think a little further: what is *matza*, one of the central *mitzvos* of Pesach? What is the difference between *chametz* (leaven) and *matza*? Only time! Not a difference in ingredients, only a difference in time. Flour and water if baked within a certain minimum time become *matza*. A second's delay beyond that minimum: *chametz*.

ה) במכילתא (פרשה ב') ויאמר משה
 אכלוהו היום, ר"י אומר אם תזכו לשמור את
 השבת עתיד הקב"ה לתת לכם שלש מועדות
 פסח ועשרת וסוכות וכו', ביאור דברי
 המכילתא היא, כי קדושת שבת היא קדושה
 הכוללת את הפרטים של קדושת המועדות, כי
 ענין שבת בכלל הוא ענין של אחדות, שבת
 היא רוח דאחד, בשבת הכל מתאחד וש
 לשורשו, ומזה הכלל של שבת נחזה כי
 פרטים של בני רגלים, וזוה שיממרו בניו את
 הכלל יזכו גם להפרטים כאשר יחבארו, וכן
 מלינו ג"כ בפרשת אמור שכתוב מקודם
 הפרשה של שבת, ואח"כ הפרשה של
 המועדות, כי שבת היא קדושה הכוללת את
 קדושת המועדות.

16

קדושת חג הפסח מבוארת כי הוא
 ענין של דילוג וחפזון, חפזון לישראל וחפזון
 לשכינה, חפזון לישראל — שהם הגביהו את
 עלמם בפעם אחת ומשכו אחר השכינה,
 וזו כח הזריחות שיש בבני ישראל, זריחות
 שלמעלה מסדר העצב, שהם יכולים להגביה
 את עלמם שלא בהדרגה, זהו הוא קדושת חג
 הפסח, וזה הנה יש גם בשבת, הכח שהאדם
 יכול ברגע אחד להיכנס בתוך השבת,
 שמפסיק מעסקיו מלאכה ושיבת במנוחה
 השבת, וזהו הכח שיש בכל איש יהודי
 להגביה את עלמו ברגע, וכמו המשל שאיחא
 במדרש (שהש"ר ד' י"ז) כהדא תרנגולתא
 דמנערה גפא מגזא קטמא, שבני ישראל
 דומים לתרנגול המתגלגל באפר ועפר,
 והתרנגול מנער בכנפיו וכל העיטוף יורד
 ממנו, כן היהודי יכול לנער עלמו ברגע מכל
 העיטוף, "התערי מעפר קומי", וזה הכח יש
 בכל איש יהודי, שיכול לנער עלמו מעבודת
 ימי החול וליכנס בקדושת השבת, וקדושה זו
 שייכת בפרט לליל שבת שבאוחו שעה נחמלה
 האדם למדרגה גבוהה, ונכנס אל תוך קדושת
 השבת — לתוך זמן אחר, וכמו שאמרו חז"ל
 מתנה טובה יש לי בבית גמיו ושבת שמה,
 וכבר ביארנו שאין הכונה שהקב"ה נטל
 השבת מבית גמיו וחתנה לישראל, רק הפירוש
 הוא שבני ישראל נכנסים לתוך בית גמיו של
 הקב"ה בשבת, והנה בהאדם הוא שברגע
 יכול להגביה את עלמו שלא בהדרגה להיות
 נכנס לתוך הבית גמיו של הקב"ה.

On Shavuot we have to work in order to receive the Torah. We have to struggle to acquire it in our hearts. We have to appreciate its truths as unchangeable verities. Although during the Exodus Israel experienced many miracles, the nation still harbored lingering doubts about Mosheh's mission. Miracles do not possess the power to convince. Only when they heard God's voice at Sinai was doubt replaced by absolute certainty.¹ So too, when we learn Torah today and especially at Shavuot time, can we, if we wish, still hear that same voice.

19 We may hear God's voice, but we still have to absorb its message. The one sure means of absorbing it is to want to absorb it. A child can be coaxed to eat but he cannot be forced to eat. If he is determined to reject the food he is given, he has one sure defense: he can spit it out or as a last resort he can vomit it up. Similarly, accumulation of Torah in the mind without willing acceptance in the heart can be dangerous. This is a situation which can easily lead to rejection and rebellion, since the unpurified will resent the demands inherent in Torah knowledge.

20 Our Rabbis warned against this danger when they told us that though the Torah can be life-giving, it can also be lethal. How can one conceive of our holy Torah — "our life and the length of our days" — ever being lethal? "Rava said, 'It is life-giving to those who approach it with their right hand; it is poisonous to those who approach it with their left'" (Shabbat 88b). The "right-handed" approach, explains Rashi, means "to delve into it with all one's strength, and to be concerned with discovering its secrets; a person's main strength lies in his right hand." From this it follows that the left-handed approach is a half-hearted approach, where one's interest is not fully engaged.

This half-hearted approach is dangerous, as we indicated above, because it can lead, God forbid, to rejection of the Torah.

The way to acquire Torah, therefore, is to learn it in depth, with excitement and a sense of discovery. In this way we will learn to appreciate the sweetness of Torah and this will penetrate the obtuseness of our hearts. Once we have absorbed Torah into our being, the Torah's own purity will cast its light into the dark recesses of our heart. A base of purity will be established from which we can advance to the ultimate goal — the achievement of *lishmah*.

22 What "good counsel" is contained in God's "*Sukkah* of peace"? A *sukkah* is essentially a temporary residence. It vividly reminds us that the whole of this world is nothing but a temporary abode. All material pleasure and success are transient and our dreams of establishing ourselves in an unassailable position in this world are nothing but fantasy.

Everyone knows this intellectually. Even the non-Jewish world, on occasion, reminds itself that "you can't take it with you," and "what you are is more important than what you

have." Maybe this is why God chooses the mitzvah of *sukkah* with which to test the gentiles when Mashiah comes (Avodah Zarah 2b, based on Zechariah 14:16). But the meaning of *sukkah* is in their minds only and not in their hearts. As soon as they experience difficulty in keeping the mitzvah, "each one kicks over his *sukkah* and departs." The inner spark, which enables the Jew to rejoice in a mitzvah in spite of difficulties, is missing.

נתבאר, כי קדושה ליל שבת היא קדושה שבת בראשית, הקדושה שהיא קציעה וקיימא, וזיכות האדם לדבק עלמו בזה הקדושה בחפזון דוגמת קדושה חג הכספה, ברגע אחד ללא מעצרות ששה ימי המעשה, וקדושה שבת בצחינה זו היא משפיע על האדם, וכמו במזמרים שלא היו אחתל"ת מלך בני ישראל שיכיו ראויים להכשפה מלמעלה, כן קדושה זו של שבת משפיע מלמעלה מכל אחתל"ת.

קדושת יום השבת היא כנגד שבת של מתן תורה — כו"ט מודי דשבת נחמה תורה, וזו היא קדושה חג השבועות, וחזן ממה שיום השבת שייך למתן תורה משום שבו נחמה תורה, וכל שבת זוכה האדם לנתינת התורה מחדש, וכמו שאמרו צפרקי דר"א ששבת מחזיר משרע"ה הכתרים לכלל ישראל, וממילא יש ענין מיוחד בהתורה שלומדים בשבת, שיש לה קשר ושייכות לסדר של הדברות ראשונות, ולכן איחא בצפרים שהתורה שלומדים בשבת אינו שולט בו שבתה, כי לימודה היא בצחינה של למידן ואין שוכחין שהי' בלוחם הראשונות, אבל יש גם דמיון לשבת של מתן תורה מלך אופן העבודה, כי כמו במתן תורה אנו רואים שעי' עבודתם צימי הספירה חזכנו נפשם ונתעלו עד שהתעוררו באחתל"ת להיות ראויים לקבלת התורה, וכמו שציארנו מכבר [עי' אור צי], כן ציור השבת, אחר שכלל שבת נתעלה האדם שלא בהדרגה להיות שייך לקדושה השבת, אזי נתעלה האדם ומתקנה מעט מהכללך של ימות החול, ויכול עיי' עבודתו לזכות לקדושה יום השבת.

שבת במנחה היא קדושה חג הסוכות, ומתפללין אחת אחת ושמן אחד שקאי על שבת של העמיד, וכן מלינו בנמי ריש מסי' ע"ז שיש לסוכה שייכות לעמיד ללא, כי לעת"ל יתברר במלות סוכה שאין לאומות העולם קשר ושייכות למלות ה', וכן איחא בראשונים כי בחג הסוכות תהי' מלחמה גוג ומגוג, כי בסוכות יש בנה מהקדושה של העמיד, קדושה שלא יתערב בה זר.

The "*Sukkah* of Peace" which we ask God to spread over us is connected with the "Clouds of Glory" which protected us in our desert wanderings and which the *sukkot* of the Festival also symbolize (*Sukkah* 11b). These protective clouds were granted in the merit of Aharon, who loved peace and pursued peace (*Avot* 1:12). They also demonstrate the constant presence of God in our midst (*Bemidbar* 14:14).

All these symbols flow together. Sukkah deflates the importance of material affluence and so-called economic security in this world. This is the "sukkah principle." So long as people ignore this and make material success the be-all and end-all of existence, there can be no peace in the world. In such a society people covet each other's possessions, and the very fact that one person has something makes the other feel that he has less. The same applies to nations on the world scale.

The sukkah principle, if internalized, turns people towards spiritual goals. When the members of a society strive together for the things of the spirit, the success of one benefits all, envy and hatred are banished and peace reigns supreme. This is why Aharon the High Priest, the man of the spirit, is also the man of peace. The Clouds of Glory which indicate God's presence have the power to form a Tabernacle of Peace over all Israel, and eventually over all mankind.

The sukkah principle can be realized by dint of hard struggle, by vanquishing the yetzer ha-ra in battle after battle until one experiences in one's own life the reality of the spirit and the transience of material things. It can also be won by grasping the thoughts which are sent into one's mind by grace of the Almighty. If one dwells on these true thoughts, even though they may be only in the intellect, far from the reality of one's inner being, one may be aroused to think about the vanity of the material world and the desirability of spiritual attainment. Such thoughts are the "hand" offered us by God in His mercy, as we mentioned at the commencement of this article.

Living Inspired - R. Tafel

And what an insight into the spiritual path. We do not wait for events to happen to us, for the uplift and blessing of the seasons and their holiness to come to us, we must build those things; we do not remain stationary in time as it washes over us, we must move forward actively to greet those great moments. The mystics say that if one waits for kedusha, holiness,

it may be long delayed. One must go towards it; then it rushes toward the seeker.

In the dimension of space we find this: on the regalim, the festivals of Pesach, Shavuot and Succos we have the mitzva of aliya v'regel — going, travelling towards the Beis Hamikdash, the center of kedusha in the space dimension. And specifically on those occasions, each one a focus of kedusha in time.

3 | The mystics had a custom of going out into the fields to greet the Shabbos; we say "Likras Shabbos v'chu v'neilcha — To greet the Shabbos let us go (towards it)." Shabbos, the center of kedusha in time, must be sought, must be approached, must be moved towards. That is the only way for it to be "m'kor ha'bracha", the source of blessing.

Counting days, creating time. We should not be passively riding time; we should be building our lives, causing time to become real. Passively drifting through time allows time inexorably to dissolve life; building life by building its elements consciously and actively in kedusha causes time to transcend into eternity, and ourselves to become one with that great music.

הרי שצנצנה נכללו חלו בג' פעמים של קדושה, ומליו כי צנצנה כתיב ג' פעמים יוס, ולכן אמרו חז"ל (שבת קט"ז) שחייב אדם ללכת כל יום שבת וקיימא, ודי' ג' פעמים יוס, כי יום שבת באמת כלול מג' ימים, כי יש בו ג' קדושות אלו, אשר כל אחד הוא יום בפני עצמו, וכל יום מחייב סעודה בפני עצמה, ולכן חייב לאכול ג' סעודות. ויש אולי

28

ויש לבאר ע"פ מד"א בספה"ק דברי משה מהרה"ק ר' משה מדולינא תלמיד הבעש"ט הק' זי"ע, על יסוד דברי האר"י הגו' שהשבת נקרא קדש מטעם שקדושתה קביעא וקיימא, והימים טובים נקראים מקרא קדש, ע"ש שקדושתם נמשכת ע"י עבודתם של ישראל, וכתב ע"ז שמלבד בחי' קדש שיש בשבת, יש בו גם הבחי' ה' של מקרא קדש, שאת ההשגות העליונות ומחין דגדלות של הש"ק ממשיכים ע"י ההכנה קודם השבת וע"י תפלות השבת. והיינו שיש בש"ק ב' בחינות, בחי' קדש דמקדשא וקיימא, ובחי' מקרא קדש, המשכת השגות עליונות ומדרגות גבוהות, שישראל מסוגלין להמשיך בש"ק מחין עילאיים יותר. וע"כ כתוב ענין השבת בפרשת מועדי ה' אשר תקראו אותם

מקראי קדש, כיון שיש בשבת גם החלק של מקרא קדש. וכמרומו בלשון הפסוק וביום השביעי שבת שבתון מקרא קדש, שבת שבתון הוא בחי' קדש, ומקרא קדש הוא בחי' המועדים. וי"ל עוד כפל הלשון שבת שבתון לרמז על ב' הבחינות, בחי' שבת, ובחי' שבתון כשאר הימים טובים.

29 ולאור זה י"ל מאה"כ (ויקרא יט) את שבתותי תשמרו, ל' רבים, היינו ב' הבחינות שיש בש"ק, בחי' שבת הנקראת קדש, ובחי' יו"ט שהוא מקרא קדש. וכן בקידוש של שבת שענינו להמשיך את קדושת השבת ונכריים ב' הלשונות, בתחילה אומרים ושבת קדשו באהבה וברצון הנחילנו זכרון למעשה בראשית, היינו בחי' שבת, ואח"כ ממשיכים תחלה למקראי קדש, בחי' מקרא קדש של שבת, שהשבת הוא הראשון לכל מקראי קדש. וזהו מה שנאמר על השבת, וברכתו מכל הימים וקדשתו מכל הזמנים, יש מועדים הנקראים בלשון ימים, שהם יום תרועה ויום הכפורים, ויש את ג' הרגלים הנקראים זמנים, והש"ק ברכתו מכל הימים וקדשתו מכל הזמנים, שהוא גבוה יותר מכולם, כי הוא כלול מב' הבחי' הן בחי' הו"ט והן בחי' שבת. וכן יהי"פ ג"כ נקרא שבת שבתון מה"ט, כי גם ביהי"פ ישנם ב' בחי', יש בו בחי' יו"ט כשאר המועדים, ויש בו את בחי' הקדושה העילאית של אחת בשנה, שמקדושה זו של יהי"פ נמשכת קדושה על כל השנה, וע"כ גם הוא נקרא שבת שבתון. ובוה י"ל מה שהק' מרן הס"ק מסלונים זי"ע בבאר אברהם במד"א ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי עונג עם מקדשי שביעי, מכו הלשון עם מקדשי שביעי והרי הש"ק מקדשא וקיימא ואין קדושתו תלויה בישראל. אכן כאמור מלבד עצם קדושת השבת שהיא בבחי' קדש, בכחו של יהודי להמשיך בה קדושה עילאית יותר ומחין דגדלות.

Let us consider the position of this woman before leaving R. Yosi's house and after her return. Previously she had slept in his house, eaten from his table, care-free and with an inward calm. Now, she also slept in his house and ate from his table, but with an aching heart, full of anxiety - she could have saved herself so much pain and distress.

This episode teaches us that our lives and circumstances are shaped by Divine Providence, and that our endeavours in quest of material advantages will add anguish to our other grounds for discontent. Happiness is derived from the knowledge that our omniscient Father in Heaven has granted all His creatures the portions that are best for them.

17. DO NOT HARASS ONE ANOTHER. Here [the Torah] enjoins us - כאן הוזהר - שלא יקניט את חברו - that one should not annoy his fellow - שלא יקניט את חברו - nor give him advice - ולא ישיאנו עצה - that is not appropriate for him, - וְהַנְּאִתּוֹ - and the benefit of life - לפי דרכו - but is in accord with the mode of life of the advisor. - ואם תאמר - And if you will say: "Who knows if I had bad intentions when I gave the advice?" - לכה נאמר - This is why it says, "וְיִרְאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ" - "You shall have fear of your God"; - הוא יודע - the One Who knows thoughts, - הוֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת - He knows your intentions. - כל דבר המסור ללב - Anything given over to the heart, - שאין מכיר אלא - which no one can recognize except the one in whose heart the thought is, - מי שמהקשה קלבו

לכה הדריך לומר - and his thought. - ומקשבתו - that is given over to a person's heart - ללבו של אדם - This is why it had to say, - "וְיִרְאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ" - "and you shall have fear of your God."

AND YOU SHALL HAVE FEAR OF YOUR GOD. Since a person's mind - לפי שרצתו של אדם - is attracted to interest, - נמשכת אחר הרביית הימנו - and it is difficult to separate oneself from it, - ומוכר לעצמו היתר - he gives himself license, - because of his funds - which were unproductive for him while in [the borrower's] possession, - [the Torah] had to say, - "וְיִרְאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ" - "and you shall have fear of your God."

Or, the verse also speaks of - one who hangs his funds on a non-Jew, i.e., one who falsely claims that his money belongs to a non-Jew, - in order to lend them to a Jew - with interest. - הרי זה דבר - See, now, that this is a matter המסור

work - מלאכה שלא לצורך - DO NOT SUBJUGATE HIM THROUGH HARD LABOR, - לא תרדה בו בדרך.

אל תאמר לו - but is assigned only in order to torment him. - קדי לעצותו - and [the master] does not need it, or "Warm up this cup for me," - והוא אינו צריך - "Hoe under the vine until I come." - ערור תחת הנקן - "No one can tell about the matter - אין מכיר בקבר, - ואומר אני לו - or not, - אם לאו - if it is for a need - that is for a need." - הרי הדבר הנה מסור ללב - See now that the matter is given over to the heart, i.e., no one but he knows his true intentions. - לכה נאמר - This is why it says, - "וְיִרְאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ" - "and you shall have fear [of your God]."

כאן מתגלים לנו ניצוצות מהעומק של היראה. גגיע נא בעצמנו: אם היו שואלים אותנו מהי יראה - מה היתה תשובתנו? יראה היא דקדוק במצוות, או יראה היא לעשות המצוות בכוונה, או אולי: יראה היא פחד מהגיהנום, ובודאי בכלם יש נקודה של יראה, אך בעומקה לא נגענו בכל אלה. התורה מגלה לנו כאן בחמש דוגמאות, כי מקומה של היראה הוא במסתרים שלנו. ממש ביצרי מעללי איש ובמעלילות מצעדי גבר; בדברים המסורים ללב שאין שום אדם יכול לדעת כוונתנו וזולתי האדם עצמו והקב"ה היודע מחשבות - שט הוא מקומה. ולמרבה הפליאה, כלי חמישה ההיכי תימצוי של יראה בפסוקים הג"ל הם במצוות בין אדם לחברו! בחמישה יחסים אל בני אדם אשר קבל עולם אנו יכולים להראות עצמנו כחמימים וטובי לב בעוד שכלבנו מקנת נגיעה עצמית - בהם אנו נבחנום אם יש בנו יראה או לא: עיור בדבר, וקן, נצרך לעצה, הצריך לכסף ועבד. הוא אשר אמרנו: היחס העמוק בין הבורא ית' ובינינו שהוא ית' אומר "אנכי אלקיך", ואנחנו קוראים אותו "אלקי", שהוא ית' דיבר עם כל אחד מאתנו, והתוצאה מזה היא שהיראה חדרת לעומק הלב.

לעולם יתאדם ירא שמים בסתר ומודה על האמת ודובר אמת בלבב. (מקור הנוסח הוא בתנא דבי אליהו רבא פכ"א.) מקומה של היראה הוא בסתרי הלב. הרוצה להגיע אליה מוכרח להיות מודה על האמת. אם אומרים לו "לא התכוונת לטובה" הוא מסוגל להודות על זה - הרי הוא מסתכל במבט של אמת על עצמו, ובה הוא יכול להגיע ליראה אמיתית. ואם הוא מודה על האמת שאחרים מוכיחים אותו עליה, יוכל גם להיות דובר אמת בלבבו, שהוא בעצמו תופס את הכוונה הלא-טהורה בלבו ונזהר ממנה. זהו ירא-שמים אמיתי. ברית כרותה ליראה עם האמת.

All of this is symbolized by the failure to make a berachah prior to learning. The berachah begins, "אֲשֶׁר קִדְשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו" — the purpose of the mitzvah is to sanctify us and to inspire us to holiness. The second berachah emphasizes that the purpose of Torah is to make us "יִדְעֵי שְׂמֵךְ" — those who know and emulate God's character traits in order to develop a complete Torah personality. And the third berachah emphasizes, "אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים" — that God has chosen us from the nations of the world and given us the responsibility to become a nation of Kohanim and a holy people. The berachah enjoins us not to merely hear the words, but to consider their implications.

39 Let us try to understand what dimension the blessing adds to Torah learning and how this deficiency is hinted to in the verse itself. Yeshayahu (Yeshayahu 28:10) castigated the Jewish people for serving Hashem, "Command by command, line by line, a little here, and a little there." His rebuke was based on their failure to integrate the observance of all the mitzvos into a unified service of God. Just as Hashem is One, so, too, is His will one. He has one all-encompassing request of man. As the verse says, "What does the Lord your God ask of you other than that you fear Him?" (Devarim 10:12). What Hashem demands from us is a constant awareness of His presence and of our obligation to emulate Him and act according to His will. All the 613 mitzvos are in fact expressions of emunah in Hashem (see Maharsha to Makkos 23b).

40 Since we are human beings in a physical world, we cannot relate to God's will without it being broken down into segments that we can deal with individually. Imagine a globe of the world encased in a larger globe. In the outer globe, 613 small windows are cut, each window exposing a small portion of the surface of the enclosed globe. A composite picture from all the windows would yield a view of the globe within. So, too, the individual mitzvos are merely partial manifestations of God's one, all-inclusive will. Each mitzvah is a window through which we glimpse a portion of that will.

There is more to leading a Torah life than merely observing 613 rules. The ultimate goal is to understand the implications of each mitzvah in the context of the overall Divine will that must shape our personality, outlook, and actions. In addition to shemiyah lekol Hashem — listening to God's voice and obeying His commands — one must also have shemiyah bekol Hashem — listening into God's voice, an understanding of the implications and meaning of those mitzvos in their broader context. Observance of the Torah "tzav

letzav, kav lekav," i.e., rule by rule, without sensitivity to the aspects of Divine will revealed in each mitzvah, is inadequate.

Yaakov told Esav, "I lived with Lavan and kept all 613 mitzvos and didn't learn from his evil deeds." Keeping the 613 mitzvos and not learning from Lavan's evil ways are two separate things. Only if one seeks God's will within the mitzvos, can he create a Torah hashkafah, a character and lifestyle that precludes being influenced by Lavan's evil ways.

That was the deficiency of the generation of the Churban. They kept the mitzvos and learned Torah, but did so perfunctorily. "... With their mouths and lips do they honor Me, but their hearts are far from Me, and their fear of Me is as a commandment of men learned by rote" (Yeshayahu 29:13).

41 For this reason we refer to an observant Jew as a shomer Torah u'mitzvos. At first glance, the reference to both Torah and mitzvos seems redundant. The intention is to emphasize that in addition to mitzvos, this person observes the Torah, the complete expression of God's will.

על היחס בין לימוד התורה שלא לשמה לבין שלא ברכו כתורה תחילה, וסיף הכ"ח לכו: "ויאמר ה' על עובד את תורתו אשר נתתי לפניו, ואמר זורת" תורת אמת אשר נתתי במתנה" — עובד התורה היינו שלא הרגישו ת הקשר בין התורה לנותן התורה — "והמה עזבו את תורתו ולא הלכו ה פירוש תחילת ההליכה ברוחניות התורה ממדרגה למדרגה" — באמצעות תורה האדם הולך ומתעלה ממדרגה למדרגה — "כדי שתדבק הנשמה בעצמות נפש התורה, לא הלכו בה היינו לא הלכו בה לשמה, כשעה שבאו לפתוח עסק התורה ולברך לפניו יח' ולהודות לו על נתינת התורה לעמו. ישראל כדי והיו דבקים בקדושתה ובשכינתו יח" — כשמכירים את ערך קדושת התורה והיא המקשרת את ישראל עם הקב"ה, צריך להודות ולשבח על כך שהשייח תן לנו את האפשרות להתקרב אליו, ולהתדבק בקדושתו ובשכינתו — "והוא ומכון בברכת אשר בחר בנו, על אשר קרבנו לפני ה' מיני ונתן לנו את תורתו וקדושה. כלי חקדתי שהיה משתעשע בה בכל יום, כדי שתתדבק נשמתנו בעצמות קדושת התורה ורוחניותה ולהודיע השכינה בקרבנו".

ההשפעה היקרה לנו ביותר היא אפשרות דביקות נשמתנו בעצמות קדושת תורה ורוחניותה, שהיא המביאה להודיע את השכינה בקרבנו, חאת ע"י לימוד לשמה, דהיינו להתקרב באמצעות התורה אל הקב"ה, מתוך הכרת יקרות התורה שהיא כלי חמרה של הקב"ה. אבל הם לא עסקו בתורה על דרך זה — "לא הלכו בה לעסוק בר"ת לשמה כי כזה נעשו שנסתלקה השכינה מן החתונתים אז אבדה הארץ. נצתה כמדבר מבלי עובר כלומר נחרבה ונשארה חומרית מבלי עובר שם קדושת השכינה, כי נסתלקה השכינה לגמרי מן הארץ ועלתה לה למעלה".

42 Take care to always study Torah diligently so that you will be able to fulfill its commands. When you rise from study, ponder carefully what you have learned; see what there is in it which you can put into practice.

43 ענין שמיכת פ' אונאה לשמיטה. הגם דכ' מעט השגים תמעית כו' עכ"ז עיקר אונאה אינו דוקא בענין שמיטין. אבל באמת עיקר אל חנונו הוא כדי להיות בניי באחרות כמ"ש חז"ל שאונאת דברים גיב בכלל. ההנה מצות השמיטה אינה מצוה פרטית אבל כפי האחרות שיש בבניי יכולין לקיים זאת המצוה. כמ"ש בזמן שכל יושבי עלי כו'. וכמו נכשת מתחירין בו ברוא דאחד ע"י השבת. ושמיטה תלוי בבניי ובקידוש כ"ד. לכן ע"י האחרות באין לשביחת שמיטה. אבל שבת קבוע וקיימא מביא האחרות מעצמו. ולכן חוב המקדש ע"י שונאת חנם וע"י ביטול שמיטין ויובלות כי הכל עינן אחד כנ"ל:

- Summary:
- Connection:
- Primacy and mastery of Hashem's ownership in this world.
- Priority of giving charity.
- Faith in business relations.
- Seeing the Divine Hand in our lives [food for three years].
- Allowing this recognition to permeate our being
- Blessing of the Torah:
- Primacy on our lives
- Spiritual connection
- Conclusion:
- Seeing the whole picture — integration of the Mitzvos into a composite religious being.